

Eerbeek heeft het

Ton Thissen

Sinds 1995 kom ik in Eerbeek. Ik kreeg in dat jaar mijn eerste bijenvolk en ging beseffen dat daar een hele cultuur mee samenhang. Op een bijenmarkt kwam die cultuur voor een groot deel tot leven, werd me gezegd. Met een half uurtje rijden was ik er. En ik vond het er meteen prachtig. Op 24 september jl. was ik er voor de 10e keer en weer moest ik vaststellen: dit is het; zo hoort het te zijn.

'Het' is een verzameling van factoren, die deels met Eerbeek en deels met jezelf te maken heeft. Wat Eerbeek betreft: het plaatsje naderend denk je om je heen kijkend telkens: hier zou ik mijn bijen wel willen

hebben staan. Sympathieke bordjes wijzen je de weg naar waar het te doen is: een markt op een kluitje door veel groen en daarin passende gebouwen omsloten. Parkeren kan tot voor de deur. De entree is fleurig vanwege een straatje van kleurig verpakte bloembollen. En dan is daar ook al meteen de gelegenheid om koffie en na verloop van tijd een borreltje te drinken: De Korenmolen. Daaraan grenzend een flinke oplegger met daarop de muziekvereniging Eendracht met wie de plaatselijke imkervereniging Eensgezindheid al ruim een eeuw verkering heeft, een belangeloze liefde die kennelijk geen grenzen kent. Aansluitend de bijenstal in de omgeving waarvan bijenvolken worden verhandeld en dwars daarvoor een door kramen aan één kant

298

gecamoufleerd gebouw, De Schuure geheten, waarin vanaf 09.00 uur de honingkeuring plaatsvindt. Om 11.00 uur precies zal de voorzitter van de honingcommissie de resultaten bekendmaken. Daartegenover scharen zich in enkele rijen de kramen met de overige bijenproducten, de imkerartikelen en met de producten van de biologische tuinderij. Er staat een ronde bakplaat met uien en vlees te geuren en de oudheidkundige vereniging demonstreert er verderop het verleden. Om 11.00 uur is het een drukte van belang.

Als imker voel je je in Eerbeek en met name op dit tijdstip van het jaar op je dooie gemak. Het bijenjaar is over, je hebt je zomerhoning geslingerd en ook de heide is achter de rug. Je hebt al helemaal of voor een groot deel ingewinterd en de varroamijt bestreden. Het grote werk is achter de rug. Laat ons nou ook eens naar de opbrengst kijken. En dat kan hier. In de nazomer van 2005, die zich in Eerbeek van een gemoedelijke kant laat zien. Dat geeft rust en voldoening. Het napraten in De Korenmolen is navenant; tevredenheid alom.

De 97ste honing- en bijenmarkt

Dit jaar werd 1.011 kg slingerhoning en 383 kg raathoning aangeleverd door 11 imkers/imkerijen. In totaal

299

Korfvechter J. Burgers. Foto's: Hans Thijssen.

werden tien bijenvolken aangeboden: vijf kastvolken en vijf korfvolken. Wat de honing aangaat, die ging van de hand voor €6,- heidehoning in flacons van 450 gram; voor €3,50; bloemenhoning in flacons van 450 gram en voor €15,- heideraathoning per kg. Wat de bijenvolken deden bleef vooralsnog in de schoot van de handel ter plekke verborgen.

In beperkte mate was er sprake van prijzen in de zin van te belonen prestaties. Zo was er de prijs voor het beste bijenvolk, waarmee Cees van Holland ging strijken en de prijs voor de beste heideraathoning waarmee dhr. G. Extercate uit Goor aan de haal ging. Deze laatste prijs ging vergezeld van de Van Zadelhoff-wisselbokaal. Werden eertijds meer bekeraars uitgedeeld, vanaf nu wordt gewerkt met oorkonden waarop het juryverslag vermeld staat en dat bij de waar ter inzage ligt voor inkopers en consumenten. Met deze Eerbeek-oorkonden kan men zijn voordeel doen op volgende markten en braderieën elders.

300

Achtergronden

Voor het verleden kun je op de markt vervoegen bij de stand van de Oudheidkundige Vereniging 'De Marke'. Daar verkoopt men voor weinig geld het fraai gebonden boekje: '100 Jaar Imkeren in Eerbeek en omgeving' door I. Hoeve-Van Hilst, H. Giesselbach en A.W.J. Fleur. Daaruit blijkt dat Eensgezindheid een bijzonder rijke en fraaie historie kent. Het gouden jubileum van de vereniging in 1951 werd bijvoorbeeld opgeluisterd met het openluchtspel 'Mellifica, de droomkoningin'. Entreprijs: f 1,50. Kom daar in onze dagen eens om!

Henk Verbeek (1920), één van de bezoekers van deze 97ste honing- en bijenmarkt, kan over dit soort zaken boeiend vertellen, omdat hij gedurende dertig jaar bestuurslid was van Eensgezindheid. Aanvankelijk als secretaris/penningmeester, later als voorzitter. Door de bank genomen telde de vereniging meestal zo'n 50 leden; in de oorlog zo'n 200, het merendeel tabaks-imkers. Hij refereert aan de voor de vereniging en de Eerbeekse markt belangrijke historische figuren als de bioloog professor Max Weber, (school)meester Pannekoek maar ook aan zijn bestuursmaatje Jan van Reen. Ze zijn onmisbaar geweest voor de groei en bloei van de vereniging. De markten uit zijn tijd waren nauwelijks te vergelijken met de huidige markt. Wel werden ook toen al honing en volken aangevoerd, maar de kramen bleven beperkt tot die van een groente- en visboer.

De toekomst

Met twee leden van het huidige bestuur: voorzitter Ton Fleur en secretaris Harrie Leeftang spreek ik nadien over het nu en straks. Ze zijn trots op hun 103-jarige vereniging en hun 97ste honing- en bijenmarkt. (Aan het verschil zijn de oorlogsjaren debet.) Maar het instandhouden van zo'n verleden en de daarmee samenhangende traditie vereisen wel het nodige beleid en activiteit. 'Twee verschijnselen vormen in zekere zin een bedreiging voor onze Eerbeekse markt: de vergrijzing en de hobbyimkerij. Wie honing aanlevert voor onze markt heeft een overschot. Hij heeft een flink aantal volken – in ieder geval meer dan twintig – en heeft zijn particuliere klanten al voorzien. Deze categorie imkers wordt steeds kleiner. Er komen aan de andere kan wel imkers bij, ook wel jonge imkers, maar aan 5 à 10 volken hebben ze, hobbyimkers als ze zijn, de handen vol. De honing die ze winnen gaat naar familie, burens en kennissen. Heideraathoning van eerste kwaliteit winnen is er voor de hobbyimker niet bij. Hij heeft er gewoon de tijd niet voor.

Willen we de Eerbeekse markt ook voor de toekomst behouden dan moet er het e.e.a. ondernomen worden. Wij denken aan het PR-voeren op landelijk niveau. Op een uitzondering na komen de meeste inzenders min of meer uit de buurt. We moeten het zo gaan regelen dat de Eerbeekse markt ook aantrekkelijk wordt voor imkers uit andere delen van Nederland. Van de andere kant zouden we de leden van imkerverenigingen in de buurt – inclusief en op de eerste plaats de leden van onze eigen vereniging – kunnen stimuleren de koppen en daarmee de volken bijeen te steken en als collectief aan de markt deel te nemen. In dit verband gaan we een honingkeuring voor onze eigen leden organiseren met het doel hun gereserveerdheid voor de markt wat weg te nemen. Ook zouden we iets aan de marktvoorwaarden kunnen doen. Ze in ieder geval zo formuleren dat nieuwkomers niet te veel opkijken tegen grote namen en op onze markt ingevoerde en gerenommeerde imkers of imkerbedrijven. De honingkeuring moet natuurlijk wel blijven. Streng maar billijk. Echter wel marktgericht. Dat wil zeggen dat niet op ieder slakje zout gestrooid wordt. De inzender moet veel aandacht aan zijn product blijven besteden, zodat de klant ervan overtuigd is en blijft kwaliteit in huis te halen. Zoals dat van oudsher het geval is'. Er is dus werk aan de winkel in Eerbeek. We wensen het bestuur en de vereniging Eensgezindheid daarbij veel succes. Eerbeek moet het blijven hebben en houden.